

Remiss: Motion från Karin Svensson Smith (MP) Höj beredskapen inför skyfall – utarbeta en handlingsplan!

Förslag till beslut

Servicenämnden beslutar

att såsom sitt yttrande avseende Remiss: Motion från Karin Svensson Smith (MP) Höj beredskapen inför skyfall – utarbeta en handlingsplan! översända serviceförvaltningens tjänsteskrivelse, dnr SN 2021/0302.

Sammanfattning

Karin Svensson Smith (MP) har lämnat en motion till kommunfullmäktige gällande höjd beredskap inför skyfall. I motionen föreslår hon bland annat att tekniska nämnden får i uppdrag att utarbeta en åtgärdsplan för att bättre rusta kommunen för skyfall samt byggnadsnämnden och tekniska nämnden ska få i uppdrag att arbeta med att minska andelen hårdgjord yta i kommunen.

Serviceförvaltningen ställer sig positiv till motionen och ser att en ökad beredskap för skyfall är ett angeläget område för kommunen att arbeta vidare inom. Dock har förvaltningen ett antal synpunkter och önskar att några frågor beaktas kopplat till motionen.

Underlag för beslutet

- Serviceförvaltningens tjänsteskrivelse 2021-12-08 Remiss: Motion från Karin Svensson Smith (MP) Höj beredskapen inför skyfall – utarbeta en handlingsplan! dnr SN 2021/0302
- Motion från Karin Svensson Smith (MP) Höj beredskapen inför skyfall- utarbeta en handlingsplan! 2021-09-02

2021-12-08

Diarienummer

SN 2021/0302

Ärendet

Bakgrund

Karin Svensson Smith (MP) har lämnat en motion till kommunfullmäktige avseende höjd beredskap för skyfall i kommunen. Bakgrunden är de stora översvämningar som drabbat både Europa och Sverige på senare tid, med stora skador som följd. I motionen hänvisas till FN:s klimatpanel IPCC, som i rapporter visar att extremväder kommer att bli vanligare och öka i styrka när halten växthusgaser i atmosfären stiger. Motionen fokuserar endast på skyfall och inte andra typer av extremväder. Syftet med motionen är att göra Lund mindre sårbart vid skyfall.

I motionen föreslår Svensson Smith:

- att ge tekniska nämnden i uppdrag att med gällande vattenplaner som grund skyndsamt utarbeta en åtgärdsplan så att kommunen ska vara bättre rustat för skyfall.
- att ge byggnadsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i beslut rörande såväl nya som befintliga bostads- och verksamhetsområden utgå från en dagvattenhantering kapabel att hantera den nederbörd SMHI prognostiserar för ett hundraårsregn med klimatfaktor. För särskilt samhällskritiska samhällsfunktioner bör planeringen utgå från ett tusenårsregn.
- att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en beredskapsövning där Lunds kommunala organisation och invånare ges möjlighet att förbereda sig för ett skyfall.
- att ge Lunds Rådhus AB i uppdrag att genom ägardirektiv uppdrar åt LKF att vidta åtgärder för att minska översvämningensrisk vid skyfall.
- att ge byggnadsnämnden i uppdrag att i beslut om detaljplaner minska kommunens totala andel hårdgjorda yta.
- att ge tekniska nämnden i uppdrag att stegvis minskar kommunens totala andel hårdgjord yta.

Föredragning

Serviceförvaltningen ställer sig positiv till motionen och ser att en ökad beredskap för skyfall är ett angeläget område för kommunen att arbeta vidare inom. Ett proaktivt arbetssätt minskar risken för

2021-12-08

Diarienummer

SN 2021/0302

stora skador och därmed kostnader. Dock önskar förvaltningen att några frågor beaktas kopplat till motionen.

Övergripande kommentarer

Fokus i motionen är skyfallsberedskap. Serviceförvaltningen skulle vilja bredda perspektivet något och lyfta fram att skyfallsarbetet bör involvera gatulivet och urban vegetation för att berika stadsrummet, det vill säga att man i kommande arbete anlägger ett helhetstänk. I ett sådant har skyfallsprojekten möjlighet att skapa en multifunktionalitet. Utöver att säkerställa resiliens mot skyfall i staden bör implementeringen också ge mervärden.

Enskilda lokala dagvattenhanteringar i stadsmiljön kan ha begränsad effektivitet och bli ekonomiskt kostsamma sett till priset per fördröjd kubikmeter vatten. Därför skulle det kunna bli svårt att få igenom sådana satsningar i enskilda projekt. Skyfallslösningar kan däremot vara en del av en större grönbå infrastruktur som bidrar till resiliens mot fler klimatförändringar, till exempel genom att sänka temperaturen. Det är därför viktigt att skyfallslösningar inte ses som enskilda lösningar utan en del av ett långsiktigt helhetssystem, som kan motivera kostnaderna. En möjlighet skulle kunna vara att behandla samtliga effekter av ett förändrat klimat i ett samlat grepp, t ex i en gemensam plan.

Serviceförvaltningen har ett aktivt pågående arbete med att i samband med nybyggnation och reoveringar av utemiljöer se över dagvattenhanteringen och skapa robusta lösningar. Dock ser förvaltningen att det finns ett större behov än vad resurserna i dagsläget räcker till.

Kommentarer angående beslutspunkterna

Beslutspunkt: att ge tekniska nämnden i uppdrag att med gällande vattenplaner som grund skyndsamt utarbeta en åtgärdsplan så att kommunen ska vara bättre rustat för skyfall.

Serviceförvaltningens kommentar: Serviceförvaltningen håller med om att detta är ett uppdrag för Tekniska nämnden. Dock hade åtgärdsplanerna behövt antas av alla nämnder, då dessa inte enbart berör allmän platsmark. Konkreta åtgärder hade varit önskvärt i vattenplanerna. Dessa åtgärder är visserligen brådskande i många fall, men serviceförvaltningen vill ändå betona att tid och samarbete är viktiga faktorer för ett bra resultat.

2021-12-08

Diarienummer

SN 2021/0302

Beslutspunkt: att ge byggnadsnämnden och tekniska nämnden i uppdrag att i beslut rörande såväl nya som befintliga bostads- och verksamhetsområden utgå från en dagvattenhantering kapabel att hantera den nederbörd SMHI prognostiserar för ett hundraårsregn med klimatfaktor. För särskilt samhällskritiska samhällsfunktioner bör planeringen utgå från ett tusenårsregn.

Serviceförvaltningens kommentar: Detta görs idag när det gäller nybyggnationsprojekt. För särskilt samhällskritiska funktioner i befintliga områden föreslår serviceförvaltningen att man bör ta fram en plan för åtgärd alternativt ny lokalisering på sikt. Förvaltningen vill lyfta fram att det är både svårt och dyrt att genomföra åtgärder för befintliga områden, men dock betona att det behövs. En definition av vad som räknas som samhällsviktiga funktioner hade varit önskvärt.

Beslutspunkt: att ge kommunstyrelsen i uppdrag att genomföra en beredkapsövning där Lunds kommunala organisation och invånare ges möjlighet att förbereda sig för ett skyfall.

Serviceförvaltningens kommentar: Information till fastighetsägare om hur de kan se över sin egen beredskap, med ex våtdammsugare, kan också vara värdefullt.

Beslutspunkt: att ge Lunds Rådhus AB i uppdrag att genom ägardirektiv uppdrar åt LKF att vidta åtgärder för att minska översvämningsrisk vid skyfall.

Serviceförvaltningens kommentar: Förvaltningen ser att denna punkt även är relevant för vår förvaltning. Det finns mycket arbete kopplat till detta, utöver det som redan görs, som även serviceförvaltningen skulle kunna göra. I dagsläget saknas dock resurser för att ta ett mer omfattande grepp om frågan.

Beslutspunkt: att ge byggnadsnämnden i uppdrag att i beslut om detaljplaner minska kommunens totala andel hårdgjorda yta.

Serviceförvaltningens kommentar: Serviceförvaltningen skulle vilja påpeka att i princip all exploatering innebär att andelen hårdgjord yta på tomten ökar. Uppdraget skulle därför kunna omformuleras så att fokus i stället läggs på hur mycket vatten fastigheten klarar av att fördröja och att utgångspunkten bör vara att man kompenserar för det som har hårdgjorts genom fördröjningsåtgärder. Dock kan kommunen inte med dagens lagstiftning kräva av en fastighetsägare gör detta utan man behöver istället arbeta med t ex dialog.

2021-12-08

Diarienummer

SN 2021/0302

Beslutspunkt: att ge tekniska nämnden i uppdrag att stegvis minska kommunens totala andel hårdgjord yta.

Serviceförvaltningens kommentar: Serviceförvaltningen anser att denna punkt även bör omfatta vår förvaltning, dock med reservation för att en omformulering behövs (se ovanstående punkt). Åtgärden bör alltså rikta in sig på att öka fördröjningen av dagvatten och inte på en minskning av andelen hårdgjord yta. Minskad andel hårdgjord yta kan vara möjligt vid renoveringar av utemiljöer – beroende på verksamheternas krav – men är som nämnts ovan i princip omöjligt vid en nyexploatering. Serviceförvaltningen vill också lyfta att medel för den här typen av åtgärder i dagsläget ofta är otillräckliga.

Serviceförvaltningen skulle också vilja föra fram vikten av samverkan här, så att insatser görs på rätt ställe och så kostnadseffektivt som möjligt.

Beredning

Svar på remissen gällande Motion från Karin Svensson Smith (MP) Höj beredskapen inför skyfall – utarbeta en handlingsplan har arbetats fram av serviceförvaltningens miljöstrateg i samråd med specialister på Lundafastigheter och chef för Markentreprenads skötselavdelning.

Barnets bästa

Klimatanpassningsarbete, där en höjd beredskap för skyfall ingår, är nödvändigt för att ge barn och unga en hållbar framtid.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget kommer att få ekonomiska konsekvenser för serviceförvaltningen, både avseende kartläggning, fysiska åtgärder och uppföljning. Omfattningen är i dagsläget svår att uppskatta. Dock väntas kostnaderna för att inte vidta åtgärder generellt bli betydligt högre.

Pål Svensson
Servicedirektör

Katarina Persson
Stabs- och ekonomichef

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsen